

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422200685
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4422200685.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a sudkýň JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej, vo veci starostlivosti o maloletú X. O., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: C.. X. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., E. XX, v konaní zastúpená advokátom: JUDr. Pavlom Gráčikom, so sídlom v Nitre, Farská 40 a C. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., Y. XX/A, v konaní zastúpený: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., JUDr. Tatiana Timoranská, advokát, Nové Zámky, Pribinova 9, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/33/2022-128 zo dňa 14. marca 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a s t a v u j e**.

odôvodnenie:

1.1 Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým dieťaťom: X. O., nar. XX.XX.XXXX tak, že otca zaviazal stretávať sa s maloletou v mieste bydliska matky každý nepárny týždeň v sobotu od 09:00 hodiny do 13:00 hodiny za prítomnosti matky. Zároveň otca zaviazal uskutočňovať s maloletou videohovory prostredníctvom elektronickej aplikácie na prenos zvuku a obrazu každý párný týždeň v utorok a vo štvrtok od 18:00 hodiny do 18:15 hodiny. Matku zaviazal dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a zabezpečiť jej prítomnosť na styku s otcom prostredníctvom videohovoru v určenom čase. Toto neodkladné opatrenie malo trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o úpravu styku otca s maloletou vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 7P/33/2022.

1.2 V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na obsah návrhu matky, ktorým sa matka domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletou tak, aby otec bol oprávnený stretávať sa s maloletou za jej prítomnosti každý nepárny týždeň v sobotu od 09:00 hod. do 13:00 hod. mimo jej bytu a zároveň, aby bol oprávnený uskutočňovať videohovory prostredníctvom aplikácie na prenos zvuku a obrazu každý párný týždeň v utorok a vo štvrtok od 18:00 hod. do 18:15 hod. a zároveň navrhla nariadiť neodkladné opatrenie v rovnakom zmysle. Svoj návrh odôvodnila tým, že na základe rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/21/2021 - 4422 zo dňa 30.11.2021 a jemu predchádzajúcemu rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/78/2015 - 3689 zo dňa 27.11.2020 bol upravený styk otca s maloletou tak, že otec má právo stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v sobotu od 09:00 hod. do 13:00 hod. za prítomnosti matky mimo jej bytu po dobu dvoch mesiacov, po uplynutí doby dvoch mesiacov v rovnakom čase bez prítomnosti matky po dobu dvoch mesiacov a po uplynutí doby dvoch mesiacov každý nepárny týždeň v sobotu od 09:00 hod. do 18:00 hod. bez prítomnosti matky tak, že si otec dieťa prevezme od matky pred jej bydliskom a po skončení styku jej ho odovzdá pred jej bydliskom. Ďalej je otec oprávnený s maloletým dieťaťom uskutočňovať videohovory prostredníctvom elektronickej aplikácie na prenos zvuku a obrazu každý párný týždeň v utorok a vo štvrtok od 18:00 hod. do 18:15 hod. Právoplatnosť uvedených rozhodnutí o úprave styku nastala dňa 10.01.2022, odkedy začalo plynúť „úvodné obdobie styku otca s maloletou“ počas, ktorého styk mal prebiehať za jej prítomnosti ako matky

a mal sa tak ukončiť 10.03.2022 a následne od 19.03.2022 mal otec možnosť styku s maloletou bez jej prítomnosti ako matky. Z návrhu ďalej vyplynulo, že do 10.01.2022 sa mohol otec s maloletou každý druhý víkend v sobotu, pričom tak spravil za obdobie posledných štyroch rokov (2018 - 2021) celkom pätnásťkrát zo stodva možných, čím matka poukázala na nedostatočnú snahu otca vytvoriť si s maloletou riadny rodičovský vzťah. Ďalej matka uviedla, že od právoplatnosti rozsudku o poslednej úprave styku otca s maloletou uplynul viac než mesiac, pričom za toto obdobie mal otec možnosť byť s dcérou v styku celkom osemkrát, z toho šesťkrát prostredníctvom elektronickej aplikácie, pričom z toho dvakrát (11.01.2022 a 13.01.2022) neprejavil záujem o to, aby sa s dcérou skontaktoval a ďalšie štyri razy (25.01.2022, 27.01.2022, 08.02.2022 a 10.02.2022) maloletá mlčala, bola nervózna a plakala a stretnutia trvali veľmi krátko. Jedenkrát (22.01.2022) z osobných stretnutí bolo nutné upustiť z dôvodu choroby maloletej a jedenkrát (05.02.2022) sa osobný styk uskutočnil. Počas jediného osobného styku otca s maloletou (05.02.2022) otec maloletú čakal o 08:58 hod. na parkovisku. Matka uviedla, že je zrejmé, že režim súdom predpokladaného navykacieho styku počas prvých dvoch mesiacov nebude splnený, pretože otec hneď úvodné dve možnosti na styk s dcérou úplne odignoroval bez toho, aby to aspoň vopred oznámil alebo následne zdôvodnil. Poukázala tiež na psychické rozpoloženie a postoj maloletej, ktoré sa v tak krátkom časovom období nevedia jednoducho zmeniť o to viac, že prístup otca nie je ani zďaleka trepezlivý a citlivý, ako to bolo vyžadované aj zo strany odvolacieho súdu. Ďalej matka poukázala na najaktuálnejšiu správu o psychickom stave maloletej od MUDr. W. D., ktorá doporučuje nevystavovať dieťa stresovým situáciám, pričom v tejto správe sa nekonštatuje žiadna odchýlka od normy, až na prejavy sekundárnej neurotizácie.

1.3 Po právnej stránke súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil § 324 ods. 1, § 325 ods. 1,2, § 329 ods. 1,2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1, § 360 ods. 1,2 CSP a na základe zisteného skutkového stavu mal za preukázané, že je v záujme maloletej, keď bude neodkladným opatrením aktuálne upravený styk otca s maloletou na každý nepárny týždeň v sobotu od 09:00 hod. do 13:00 hod. za prítomnosti matky s tým, že bude zároveň otec oprávnený uskutočňovať s maloletou videohovory prostredníctvom elektronickej aplikácie na prenos zvuku a obrazu každý párný týždeň v utorok a vo štvrtok od 18:00 hod. do 18:15 hod., keďže svoj styk s maloletou upravený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/78/2015 - 3689 zo dňa 27.11.2020 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/21/2021 - 4422 zo dňa 30.11.2021 náležite nevyužil, na styk nechodil a nevybudoval si dôveru dcéry v neho. Súd zdôraznil, že nemožno očakávať, že ak maloletá vidí otca sporadicky (v danom prípade len raz 05.02.2022) v adaptačnom období dvoch mesiacov od právoplatnosti vyššie uvedených rozsudkov, jej vzťah k nemu nebude chladný a odmietavý. Je zrejmé, že otec sa neriadil odporúčaniami uvedených rozsudkov, že má zmeniť svoje správanie vo vzťahu k maloletej, a teda pristupovať k tomuto styku nanajvýš citlivo a trepezlivo, spočiatku v návykovom režime tak, aby nedochádzalo k stresovaniu maloletej. Súd prvej inštancie dodal, že z konania otca nevyplýval skutočný záujem o styk s maloletou, keďže ani na viaceré výzvy orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nereagoval a na pohovor sa nedostavil, ani sa písomne nevyjadril. Konštatoval, že nariadením neodkladného opatrenia sa zabezpečuje realizácia tzv. adaptačného obdobia, ktoré je nutné aj v zmysle rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/21/2021 - 4422 zo dňa 30.11.2021 a je v najlepšom záujme maloletej. Konaním otca bola prvá fáza adaptácie zmarená, pretože za celé toto obdobie sa s maloletou fyzicky stretol len raz. Podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo v prospech maloletej, aby sa s ňou otec stretával v neprítomnosti matky bez príslušnej adaptačnej doby a bez nadviazania a vybudovania kvalitných, vzájomných citových väzieb, aké majú byť medzi rodičom a dieťaťom tak, aby dieťa nebolo vystavované stresovým situáciám. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že vo veci sa vykoná ďalšie dokazovanie, ktorého výsledkom môže byť aj iná úprava styku otca s maloletou, ako je uvedená vo výrokovvej časti tohto uznesenia, keďže neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím.

2. Proti tomuto uzneseniu podal písomne v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej, ktorý navrhol, aby odvolací súd návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia zamietol. Ďalej uviedol, že sa s neodkladným opatrením nestotožňuje, je toho názoru, že sa ním opakovane len predlži, resp. už zrejme celkom zmarí možnosť obnoviť riadne stretávanie sa s maloletou. Poukázal na nesprávne právne posúdenie veci, keď namieta, že toto neodkladné opatrenie je vydané v rozpore s ust. § 26 Zákona o rodine, v zmysle ktorého je možné zmeniť rozhodnutie súdu o úprave práv k maloletému dieťaťu len na základe toho, že od posledného rozhodnutia nastala zmena pomerov na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa, pričom v danom prípade takáto zmeny pomerov na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa nenastala a túto skutočnosť súd ani neskúmal, hoci vzhľadom na nedávne právoplatné rozhodnutie vo veci samej mala byť táto otázka posudzovaná prioritne. Namietal, že matka ani nie 2 mesiace po právoplatnosti rozhodnutia súdu podala návrh na zmenu úpravy stretávania spolu

s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia, kde opakovane tvrdí, že maloletá nemá o stretnutia s otcom záujem, poukazuje pritom aj na to, že otec svoje právo stretávania nevyužíva. Otec maloletej poukázal na uskutočnené stretnutia s maloletou a ich priebeh, ktoré boli v podstate neúspešné. Poukázal na posledné súdne konanie, ktoré prebiehalo 6 rokov a zdôraznil, že matka zmarila všetky snahy osôb zúčastnených na konaní, a to v momente, ako cítila, že by stretávanie maloletej s otcom mohlo byť reálne. Považoval za jednoznačné, že výlučne matka zodpovedná za aktuálny stav a odmietanie otca zo strany maloletej je prejavom vôle matky a nie maloletej. Podľa názoru otca, matka nedala maloletej žiadnu šancu na to, aby sa s otcom mohla zbližiť. Návrh matky na nové konanie po šiestich rokoch vykonávanom dokazovaní považoval za ďalší pokus zmarenia existujúceho rozhodnutia súdu. Vzhľadom na uvedené, otec maloletej s nariadeným neodkladným opatrením nesúhlasil a navrhol rozhodnutie súdu zmeniť a návrh matky zamietnuť.

3. K odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý zastal názor, že súd prvej inštancie mal v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia dostatočne osvedčené základné predpoklady pre rozhodnutie. Uviedol, že v danom prípade je potrebné prihliadať aj na vykonaný pohovor s maloletým dieťaťom a akceptovanie jeho vyjadrenia s poukazom na skutočnosť, že dieťa vo veku, kedy je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopné pochopiť jeho význam. Záujem maloleteho dieťaťa nie je možné zamieňať s individuálnymi záujmami rodičov alebo ich predstavami o starostlivosti o maloleté dieťa. Ďalej konštatoval, že vzťahy medzi rodičmi dieťaťa sú stále napäté, a preto nariadenie neodkladného opatrenia o zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom zabezpečí realizáciu adaptačného obdobia v zmysle rozsudku Krajského súdu Nitra, nakoľko bola prvá fáza adaptácie dieťaťa na realizáciu styku zmarená.

4. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila aj matka maloletej, ktorá navrhla, aby odvolací súd nariadené neodkladné opatrenie potvrdil a odvolanie otca zamietol. Uviedla, že otec v odvolaní podáva vlastné a do značnej miery skreslené vnímanie skutkového stavu, obviňuje ju z toho, že je zodpovedná za súčasný postoj dieťaťa voči otcovi. Namietala tieto tvrdenia otca a poukázala na vyhotovené znalecké posudky, v ktorých bol rozobratý vzťah otca a maloleteho dieťaťa. Ďalej dodala, že otec si neuvedomuje, že dieťa chcelo vyjadriť to čo si myslí, a to voči tým, ktorí môžu v tejto veci niečo spraviť (voči súdu). Dôvodila, že dieťa v plnej miere rozumie tomu ako sa k nej otec správa, aké konanie prejavuje v tých chvíľach, keď je s ňou, ako sa s ňou rozprávať, či ju príde vôbec osobne pozrieť a tiež k tomu, čo k nemu cíti. Zdôraznila, že takzvaný navykací režim predpokladajúci akési postupné zvykanie si dieťaťa na otca v zmysle predchádzajúceho režimu sa nestal tak, ako to súd očakával, čo už bolo zrejmé hneď po uplynutí 1. mesiaca tohto navykacieho režimu, keď otec vlastnou pasivitou a nezáujmom možnosť akéhokoľvek navykania v zmysle stanoveného režimu zmaril.

5. K vyjadreniu matky sa písomne vyjadril otec, ktorý navrhol, aby súd návrh matky na zmenu úpravy práv k maloletej X. O. zamietol ako nedôvodný. Zároveň nesúhlasil s tým, aby bola maloletá vypočúvaná na súde, u kolízneho opatrovníka alebo kdekkoľvek inde v súvislosti s touto vecou.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP, § 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť s poukazom na § 389 ods. 1 písm.d) CSP a zároveň konanie zastaviť v zmysle § 391 ods. 1 CSP.

7. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením č.k. 7P/33/2022-128 zo dňa 14. marca 2022 tak, že nariadil neodkladné opatrenie v zmysle návrhu matky maloletej. Otec maloleteho dieťaťa proti nemu podal odvolanie. Po nariadení pojednávania súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej rozsudkom č.k. 7P/33/2022-278 zo dňa 22. júna 2022 tak, že schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej sa mení rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/78/2015 - 3689 zo dňa 27.11.2020 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/21/2021 - 4422 zo dňa 30.11.2021 v časti o úprave styku otca s maloletou X. O., nar. XX.XX.XXXX v bodoch V. až VIII. tak, že styk otca s maloletou sa neupravil a matku zaviazal každý nepárny týždeň v piatok písomne na e-mailovú adresu otca: a@b.c informovať otca o zdravotnom stave maloletej X. O., nar. XX.XX.XXXX. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

8. Odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol skôr, ako bolo rozhodnuté o odvolaní otca voči uzneseniu, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie,

je potrebné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť s poukazom na § 389 ods. 1 písm.d) CSP. Podľa tohto ustanovenia odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo, ak také dôvody neexistovali. Z prejednávanej veci je zrejmé že dôvody, pre ktoré bolo vydané neodkladné opatrenie zanikli, a to s poukazom na to, že skôr ako bolo rozhodnuté o odvolaní otca voči nariadenému neodkladnému opatreniu, ktorým bol dočasne upravený styk, vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom súdu prvej inštancie, v rámci ktorého sa rodičia dohodli, že styk otca s maloletou upravený nebude. Rozsudok č.k. 7P/33/2022-278 zo dňa 22. júna 2022 nadobudol právoplatnosť dňa 28.06.2022.

9. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí. S poukazom na vyššie uvedené, keďže odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie, zároveň rozhodol, že konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zastavuje.

10. O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, pretože návrh na vydanie neodkladného opatrenia prebiehal v rámci konania o veci samej. Súd prvej inštancie o nich rozhodol konečným rozhodnutím, a to rozsudkom č.k. 7P/33/2022-278 zo dňa 22. júna 2022.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).